

ARABSKA DRŽAVA

Arabci so bili prebivalci velikega in skoraj povsem puščavskega arabskega polotoka. Bili so nomadi, ki so se s čredami kamel, konj, ovc in koz selili iz oaze v oazo. Živeli so v šotorih. Bili so tudi dobri trgovci in tudi bojovníki. Na svojih hitrih konjih so ropali karavane in se vojskovali med seboj.

Nastanek islama

V 7. stoletju so se na Arabskem polotoku živeča plemena nenehno vojskovala med seboj. Tako se dežela nikakor ni mogla razvijati. Vse to pa je spremenil **Mohamed**, ki je ustanovil novo religijo, **islam**. Mohamed je bil iz ugledne družine, ki je sodila k tistim, ki so v Meki varovali svetišče Kaaba.

Mohamed je kmalu je ostal brez staršev, zato se je preživljal kot pastir in karavanski vodnik. Na potovanjih je prihajal v stik s kristjani in Judi. Ti so nanj močno vplivali s svojimi zgodbami o edinem, vsemogočnem bogu. Vse to ga je navdihnilo, da se je odpravil spreobračat ljudi k čaščenju enega boga, Alaha. Kljub temu, da so ga v domačem mestu hoteli zaradi pridiganja celo ubiti, so mu kmalu sledili številni verniki. Še posebej svečano so ga sprejeli v mestu Medini. Vanj je Mohamed pribežal leta 622. Od takrat muslimani štejejo leta. Mohamed je učil, da je človekovo življenje določeno z usodo, zato se je treba vdati v božjo voljo. Ko se je zmagoslavno vrnil v Meko je postavil temelje novi veri tudi tako, da je vernikom zapovedal, da morajo verovati v enega boga, petkrat na dan moliti, obrnjeni proti Meki, naj skrbijo za revne, naj romajo v Meko ter naj se postijo. Islamski verski nauk je zapisan v sveti knjigi, imenovani Koran.

Arabci in njihov prodor v Evropo

Arabci so se držali prerokovih navodil. Pod vodstvom njegovih naslednikov (kalifov) so se v divji verski gorečnosti odpravili osvajati nove dežele in širiti novo vero. Kmalu so osvojili ogromno področje od Indije, preko Perzije, severne Afrike do Španije. Od tam so vdrli v Frankovsko državo, kjer jih je frankovska vojska ustavila. Razlogi za uspešno osvajalno vojno Arabcev so različni; poleg verskega je bil zelo pomemben trgovski. Vojne med Perzijo in bizantinskim cesarstvom so namreč prekinile glavne trgovske poti med Evropo in Azijo. Trgovci so bili prisiljeni trgovati prek arabskih pristanišč in nato po kopnem do Sredozemlja. Mesta vzdolž te nove trgovske poti so cvetela in arabski svet je bil kar naenkrat v središču dogajanja.

Pomembni dosežki islamske civilizacije

Arabci so od podjarmljenih narodov, predvsem Perzijcev in Grkov, prevzeli občutek za veličastne zgradbe, preproge, poezijo. Tako so svoje **mošeje** okrasili lepimi prepletenimi črtami v obliki rastlinskih in geometričnih vzorcev (arabeske), saj ne smejo upodabljati živali ali ljudi, in tako v umetnosti in arhitekturi razvili značilen slog, ki ga lahko opazujemo v

deželah, ki so jih osvojili. Stavbe so pokrite s kupolastimi strehami, ob njih pa stojijo visoki stolpi, imenovani **minareti**.

Arabci so tudi brali in prevajali spise slavnih grških učenjakov. Prav njim gre zasluga, da so evropski učenjaki po dolгих stoletjih teme spet odkrili dela grških učenjakov.

Astrolab je instrument za izračunavanje. Arabski astronomi, ki so želeli natančno določiti uro sončnega vzhoda in zahoda, da bi določili uro molitev, so ga izpopolnili. Izdelan je iz bakrenih plošč, od katerih je največja na robu razdeljena na stopinje; notranje gibljive plošče odgovarjajo položajem nebesnih teles v določenih zemljepisnih širinah.

Pomembni so bili na področju **astrologije, plovbe** (izpopolnili so kompas, krmilo, astrolab) in **medicine** (njihovi zdravniki so izvajali operacije z anestezijo, izdelovali sirupe in zdravila iz rastlin, itd.). Arabski učenjaki so dokazali, da je Zemlja okrogla. Njihovo znanje so pozneje prevzeli mnogi narodi. Precej poimenovanj za znanosti prihaja iz arabščine, tako npr. kemija, algebra, od njih prihajajo tudi arabske številke, ki so jih prevzeli od Indijcev. V Evropo pa so prinesli tudi papir (izdelave papirja so se naučili od Kitajcev). Posredovali so nam tudi številne pravljice, ki so zbrane v knjigi Tisoč in ena noč.